

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2022/2023
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Весне Мاستиловић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Маринковић, адвокат из ..., против туженог ЈП „ЕПС“ Србија, Београд, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4632/21 од 10.11.2021. године, у седници одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4632/21 од 10.11.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4632/21 од 10.11.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 3729/19 од 30.06.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтеви тужиоца којим је тражио да се обавезе Електропривреда Србије ЈП „ЕПС“ Београд, да му на име накнаде због мање исплаћене зараде од марта 2014. године до децембра 2014. године исплати потраживане износе са припадајућом каматом и да и у име и за рачун тужиоца надлежном Републичком Фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених уплати припадајуће доприносе за исти период.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова целог парничног поступка исплати износ од 21.600,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3729/19 од 30.06.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу због мање исплаћене зараде од марта 2014. године до децембра 2014. године исплати појединачно наведене месечне износе са припадајућом законском затезном каматом ближе наведене у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да за тужиоца на досуђене износе Републичком Фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени

да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 175.272,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4632/21 од 10.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 3729/19 од 30.06.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Врховни суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог на основу члана 404. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) сматрајући да постоји потреба за уједначавањем судске праксе у погледу права запослених код туженог на исплату једнаке зараде, након статусних промена, па је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку и оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу у Привредном друштву „Колубара Метал“ д.о.о. које је до 31.12.2013. године било посебно правно лице, када је спроведена статусна промена – припајање привредном друштву РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, које статусном променом припајања од 01.07.2015. године послује у оквиру туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Тужени је као послодавац следбеник, у складу са одредбом члана 150. Закона о раду, примењивао на запослене из Огранка „Колубара Метал“ опште акте послодавца претходника (Колективни уговор од 27.07.2012. године) још годину дана – у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године. Након статусне промене, тужени послодавац следбеник није утврђивао јединствену цену радног часа за све запослене, већ посебну цену радног часа за Огранак „Колубара Метал“ док није донет Правилник о организацији и систематизацији радних места Огранак „Колубара Метал“ којим су радна места у том огранку вреднована истим коефицијентима за обрачун зарада као и у осталим огранцима који послују у саставу туженог, а затим у фебруару месецу 2015. године јединствено утврђена цена рада за све запослене код туженог ступањем на снагу новог Посебног колективног уговора за ЈП „Електропривреда Србије“. У периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, вредност радног часа за запослене Огранку „Колубара Метал“ утврђивана је за сваки месец на основу Споразума закључених између директора туженог послодавца следбеника и Синдикалне организације „Колубара“ чији је члан Синдикална организација „Колубара Метал“, односно између директора туженог и Синдикалне организације „Колубара Метал“. У утуженом периоду тужиоцу је обрачуната и исплаћена зарада по цени радног сата која је нижа од вредности радног сата утврђеног за остале организационе делове РБ „Колубара“. Тужилац на име накнаде штете потражује појединачне месечне износе који представљају разлику између исплаћене зараде и зараде која би била исплаћена применом вредности радног сата као у осталим организационим деловима у висини

која представља висину тужбеног захтева, утврђену налазом и мишљењем судског вештака.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужилаца основан и обавезао туженог да тужиоцу исплати на име накнаде штете због мање исплаћене зараде утврђене новчане износе за наведени период. По налажењу првостепеног суда запосленима преузетим из ПД „Колубара метал“ д.о.о. Вреоци као и тужиоцу у спорном периоду обрачунавана је и исплаћивана зарада применом мање вредности радног часа у односу на вредност радног часа за обрачун зараде запосленима у ПД РБ „Колубара“. По мишљењу првостепеног суда послодавац следбеник је у року из члана 150. Закона о раду, имао могућност да измени опште акте и закључи нови колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места и на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад, као што је то учинио након утуженог периода, у фебруару 2015. године.

Другостепени суд је прихватио правно становиште и дате разлоге првостепеног суда и потврдио првостепену пресуду закључујући да су без оправданог разлога запослени из припојеног привредног друштва стављени у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је, супротно правилима из чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена њихова дискриминација по основу права на исплату зараде према вредности радног часа одређеног за друге запослене због чега тужилац има право на накнаду штете због мање исплаћене зараде за утужени период.

Становиште нижестепених судова о основаности тужбеног захтева није правилно, по оцени Врховног суда.

Одредбом члана 147. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14), прописано је да у случају статусне промене, односно промене послодавца у складу са законом послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца. Према одредби члана 150. истог Закона, послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

У конкретном случају након извршене статусне промене припајањем ПД „Колубара метал“ д.о.о. туженом, послодавац следбеник је на основу члана 11. Уговора о припајању на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубара метал“ још годину дана (од 01.01.2014. године – 01.02.2015. године).

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Према ставу 3. истог члана, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити. Ова одредба је давала могућност да се вредност радног часа одређује у висини и у нижем износу од цене рада код туженог и то на основу споразума са синдикатом.

Сагласно изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Тужени је успео у ревизијском поступку, па му, применом члана 153. и 154. ЗПП припадају следећи трошкови и то: на име стручног састава ревизије од стране адвоката 21.600,00 динара (18.000 динара + 20% ПДВ), према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања те парничне радње („Службени гласник РС“ број 72/2021 од 14.04.2021. године). Трошкови судских такси нису признати јер исти сходно члану 163. став 2. ЗПП нису опредељени по висини.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**